63ste Jaargang No. 5300

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

Dinsdag 23 December 1947

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Panama verwerpt het verdrag met de U.S.A.

Argentinië prijst Franco-regering

Bevin pleit voor het Marshallplan

DE PANAMAQUAESTIE.

Het Panamese parlement verwierp de overeenkomst met de Verenigde Staten betreffende de bases van het Noordamerikaanse leger langs het Panama-kanaal. Regeringsbeambten te Washington zeiden, dat de Verenigde Staten voort zullen gaan om de 14 militaire bases ter verdediging van het Panama-kanaal te gebruiken, ondanks de verwerping van de nieuwe leningsovereenkomst door het Panamese Parlement. Alvorens een verdere actie te ondernemen zullen de Verenigde Staten de uitkomst afwachten van de presidentiële verkiezing in Panama, die op 9 Mei gehouden zullen worden en wellicht ook een nieuw aanbod van Panama. Met 51 tegen 0 werd de verwerping van het voorstel der regering van Panama van kracht. De hoofdstad vierde met wilde vreugde deze gebeurtenis. Duizenden personen marcheerden door de straten, terwijl zij vrolijk riepen: het kwam er niet door. Onder de demonstranten bevond zich de vroegere minister van Buitenlandse Zaken Ricardo J. Alfaro, die op 9 December aftrad wegens zijn verzet tegen het verdrag. De opvolger van Alfaro, minister Florencio Arosemena trad gisteren enige uren voor de stemming af, omdat zijn partij zich verzette tegen de aanneming. De toestand is nu klaarblijkelijk dezelfde als in September 1946, toen Panama de Verenigde Staten liet weten, dat de overeenkomst van 1942, waarbij de bases langs het Panamakanaal om oorlogsredenen werden afgestaan, was afgelopen. De Verenigde Staten beweerden toen, dat de overeenkomst van 1942 van kracht bleef tot één jaar na dat het vredesverdrag met Japan getekend is. Panama zeide hierop, dat de clausule één jaar na het tekenen betekende één jaar na het tekenen van MacArthur van de Japanse overgave. De stemming in het parlement kwam na een debat van zes uren, gedurende hetwelke de leidende Panamese politici de achtergrond van de onderhandelingen over het verdrag becritiseerden. Zij maakten vooral hun afkeer duidelijk over de inbreuk op de Panamese souvereiniteit.

ZONDER VERDERE UITLEG.

Bevoegde bronnen te Istanbul berichtten dat er zeven Roemeense diplomaten in Turkije de opdracht kregen onmiddellijk naar Boekarest terug te keren. Dit bevel kwam van Ambassadeur Gregory Moisil, die gisteren uit Boekarest aankwam. Slechts twee leden van het Roemeens diplomatieke corps kregen toestemming om te blijven. Er werd geen verdere uitleg gegeven.

VRIJ VAN COMMUNISME.

Leslie Highly berichtte uit Washington, dat David Mc. Donald, lid van het comité voor Latijnsamerikaanse aangelegenheden, die de conferentie van de „Algemene Arbeiders Confederatie" had bijgewoond, heden te Washington was teruggekeerd. Mc. Donald vertelde in een interview, welke hij met de vakbonden had, dat de „Algemene Arbeiders Confederatie" geheel niet onder communistische invloed stond. David, die ook secretaris van de staalwerkers unie was, verklaarde de voorts nog dat zijn reis naar Puerto Rico had bijgedragen tot het vormen van een hechtere vriendschapsverband met dat land. „Er zijn ontzettend veel moeilijkheden in Puerto Rico, aldus Mc. Donald, doch wat ik gezien heb, is een duidelijk bewijs dat de „Algemene Arbeiders Confederatie" al het mogelijke doet om deze problemen op te lossen. Wat hem ten zeerste beviel, was dat de politici geheel buiten de federatie gehouden werden.

SPOORWEGONGELUK IN DUITSLAND.

Spoorwegbeambten te Frankfurt zeiden, dat twee overvolle passagierstreinen met elkaar in botsing kwamen nabij Neuvied in de Franse zone van Duitsland, waarbij 36 personen gedood werden. Redders zeiden te geloven, dat twee wagens in de Rijn vielen, die langs de spoorbaan loopt, waardoor het aantal doden belangrijk zal stijgen. De meeste slachtoffers zijn Duitsers, alhoewel de trein van Bazel naar Keulen mogelijk ook passagiers van andere nationaliteit bij zich had. De andere trein kwam uit Dortmund. De meeste mensen waren vacantiegangers op weg naar familie. De oorzaak van het ongeluk is nog onbekend.

WEGENS SPIONNAGE?

Te Pola werden vijf geestelijken op beschuldiging van spionnage door de rechtbank veroordeeld. De vonnissen zijn nog niet voltrokken. De Joegoslavische pers berichtte, dat de aangeklaagden allen erkend hadden op illegale wijze geopereerd te hebben op een radio station te Pola, doch zij verklaarden, dat zij opdracht hiervoor ontvingen van het Vaticaan en voornamelijk van Bisschop Radossi in Italië.

Sepliciano Albino Gomiero, superieur van het klooster van Sint Anthony in Pola en hoofd-aangeklaagde, had voor het gerecht verklaard dat de voorschriften van de Kerk het spionnage werk verboden, doch dat hij orders ontvangen had van zijn Superieurs.

ZESDE JAARDAG VAN HET JOEGOSLAVISCH LEGER.

Luitenant Generaal Svetozar Vukmanovic hield in de afgelopen nacht een rede ter viering van de zesde jaardag van het Joegoslavisch leger. In zijn speech zeide hij, dat zich in Joegoslavië een militaire macht ontwikkeld had, die in staat zou zijn de grenzen en de onafhankelijkheid van dit land te verdedigen.

Vukmanovic sprak voor het auditorium van de universiteit van Belgrado en premier Tito en talrijke hooggeplaatste militaire autoriteiten, bevonden zich onder zijn gehoor.

De Luitenant Generaal zeide: „Het Amerikaans imperialisme, door het vestigen van strategische bases, nam een offensieve positie in voor een aanval op de Sovjet Unie en de andere democratische volkeren.

In verband met de viering van de zesde jaardag van het nieuwe Joegoslavisch leger, werden acht Luitenant Generaals bevorderd tot Kolonel Generaals. Dit was voor het eerst in de geschiedenis van Joegoslavië dat de rang van Kolonel Generaal werd verleend.

HET FRANS-RUSSISCH GESCHIL.

Joseph Wynan seinde uit Parijs, dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken verklaard had, dat de Russen, die het Frans staatsburgerschap bezitten, verlof zouden krijgen om Frankrijk te verlaten, echter op voorwaarde, dat de Franse nationalisten in Rusland verlof zouden krijgen dit land te verlaten.

Het Ministerie had van de Sovjet Ambassadeur, Alexandre Bogomolov, een nota ontvangen, waarin gevraagd werd verlof om te repatriëren toe te staan aan Armeniërs, die in het bezit waren van het Russisch burgerschap.

De Franse autoriteiten hadden verklaard, geen bezwaren te hebben geopperd tegen het repatriëren van uitgeweken Russen, die de Russische nationaliteit bezaten, doch legde de nadruk op het feit, dat de Russen die de Franse nationaliteit, door naturalisatie of geboorte hadden verkregen, in een heel andere categorie vielen.

Deze laatstgenoemden zullen geen verlof krijgen om Frankrijk te verlaten, alvorens de Sovjet regering visas verleende aan de Franse Nationalisten, die naar Frankrijk wensten terug te keren. Deze Franse nationalisten waren in Rusland aangehouden, toen zij in het Duitse leger vochten.

Het Ministerie zeide, dat de Franse Minister van Buitenlandse Zaken, Bidault, in het begin van verleden maand had voorgesteld om een Franco Sovjet commissie te benoemen, die dan deze kwesties zou moeten oplossen, of althans onderzoeken. Moskou had echter nooit op dit verzoek gereageerd.

VLIEGTUIG ONGELUK.

Een gecharterd Belgisch viermotorig vliegtuig stortte neer op vier mijl van het vliegveld Kumming. Aan boord bevonden zich 30 Katholieke missionarissen, waarvan tien zwaar gewond werden.

KONING PAUL ZIEK.

Een A.P.-telegram uit Athene meldde, dat er specialisten uit Parijs en Wenen naar Athene zullen vertrekken, teneinde Koning Paul te onderzoeken. De berichten melden dat hij aan herhaalde typhus leed.

RONDOM DE BEGROTING.

Carl Hartman seinde uit Parijs dat de Franse Minister van Financiën, Rene Mayer, bekend had gemaakt, dat er een speciale jaarlijkse belasting geheven zou worden op nachtclubs, gasoline, alcohol en andere luxe artikelen. Dit werd gedaan om de begroting van Frankrijk te doen kloppen. Hiermede zouden de inkomsten van de regering vermeerderd worden met 400.000 francs — 3360 dollars.

Dit nieuwe belastingstelsel zou waarschijnlijk de dood betekenen voor vele kleine cabaretten, die sinds het weggaan der geallieerde troepen niet meer zo fleurissant waren. De debatten over de financiële toestanden van Frankrijk zijn verleden nacht begonnen en waarschijnlijk zal men morgen over gaan tot stemmen. Zoals de zaken er nu voorstaan, lijkt het, alsof de regering een overwinning zal behalen.

Met de nieuwe aan te nemen stelsels zal de begroting 1948 komen te staan op 1086 milliard francs, wat iets meer is dan negen milliard dollars.

JOODSE VLUCHTELINGEN AANGEHOUDEN.

Een schip met Joodse vluchtelingen ten getale van ongeveer 800, die zonder visum reisden, werd gisteren onderschept, terwijl het trachtte de Palestijnse blokkade te doorbreken. Het schip werd onder geleide van twee Britse torpedojagers de haven van Haifa binnengebracht. Troepen van de zesde Britse luchtdivisie vatten onmiddellijk post langs de kaden om de immigranten over te brengen naar twee Britse schepen voor deportatie naar de kampen op Cyprus. Terzelfder tijd kwamen 303 Joodse kinderen aan voor internering te Caprus om van daaruit het Beloofde Land te betreden.

GEMEENTERAADSVERKIEZING IN RUSLAND.

De Sovjetpers berichtte dat tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van Zondag in vijf de van de 16 Russische Republieken 99% van de kiezers stemde voor de candidaten van het blok der communisten en de partijloze burgers. Er waren echter geen tegencandidaten. De enige manier om te doen blijken, dat men tegen de candidaten van bovengenoemde coalitie was om de namen der candidaten allemaal door te schrappen.

NIEUWS IN HET KORT.

— Marcel Bernard en Madame Simone Landry zijn opgenomen in de lijst der beste Franse tennisspelers van de Lawn Tennis Federatie.

— Vierduizend werklieden van de Egyptische staatsspoorwegen hadden het werk neergelegd, daar zij hogere lonen eisten.

— De stedelijke autoriteiten van Wenen berichtten, dat er een hevige wind van 100 kilo meter snelheid per uur, woei over Wenen. Verschillende gebouwen werden vernield. Er vielen zes doden en er waren 110 gewonden te betreuren.

— De raad van Zuid Oost Borneo heeft aangedrongen op spoedige vorming van de Verenigde Staten van Indonesië.

— Minister Drees is in Batavia gearriveerd. Beel. Neher en van Mook stonden al op hem te wachten.

Conversielening 98 5/16. Koninklijke 283½. Unilever 282¼. Philips 349. A.K.U. 167½, Nederlandse Scheepvaart Unie 195. H.V.A. 217½. Delimy 157, Amsterdam rubber 145.

het nieuws van vandaag

Onder grote vreugde van de Panamese bevolking verwierp het parlement het verdrag met de Verenigde Staten betreffende de verdedigingsbases langs het Panamákanaal. Er is heel wat om te doen geweest en een paar ministers van Buitenlandse Zaken moesten hun baantje om deze quaestie opgeven. Er was feest in de Panamese hoofdstad, maar de Verenigde Staten van Amerika zeiden, dat ze ondanks de verwerping voorlopig maar zullen blijven. Of dit met de souvereiniteit van Panamá verenigbaar is, is een andere vraag. De Verenigde Staten beweren, dat zij recht hebben op de bases volgens de oude overeenkomst, die zou lopen tot één jaar na het tekenen van het vredesverdrag met Japan. De Panamezen houden echter vol, dat de bedoeling was, dat het verdrag zou ophouden één jaar na het tekenen van de Japanse overgave. Hoe het zij deze zaak kan schadelijk zijn voor het Noordamerikaanse prestige bij de democratische landen en een prachtig propagandamiddel voor de Russen.

In vijf van de zestien Russische Republieken werden gemeenteraadsverkiezingen gehouden en 90% van alle kiezers stemden voor de communisten en partijlozen. Het was een éclatante overwinning voor de Roden, maar er waren geen tegencandidaten en om te laten zien, dat je tegen de huidige regerende partijen was, dat toch ge zin heeft, moest je alle namen doorschrappen. Een tamelijk omslachtig geval.

In Nederland is er een actie gaande in de Katholieke Volkspartij om de coalitie met de Partij van de Arbeid te verbreken. Volgens het manifest van de rechtse vleugel der Katholieke Volkspartij kan de regering geen krachtige politiek volgen, omdat zij gebonden is aan de Partij van de Arbeid, die te slap en te karakterloos is om de landsbelangen naar behoren te verdedigen. Hoe deze actie zal aflopen is moeilijk te voorspellen. Reeds geruime tijd botert het niet erg tussen beide partijen en het gescharrel met alle mogelijke benoemingen alleen om elkaar vooral niet tekort te doen, is weinig hartverheffend. Het is jammer, dat ook de Katholieke Volkspartij in deze tijd geen krachtige nationale figuur als leider heeft. Meer dan ooit heeft ons land leiders nodig, die passen in het democratisch geheel.

PAUS LICHTELIJK ONGESTELD.

Wegens lichtelijke ongesteldheid heeft de Heilige Vader afgezien van audiënties Zijn wandelingen door de tuinen van het Vaticaan, tot na Kerstmis. Echter wel voerde de Paus besprekingen met Zijn naaste medewerkers, over de spoedzaken van het Vaticaan.

Een zegsman van het Vaticaan deelde mede dat de Paus een rust zal nemen, teneinde zich goed te houden voor de Kerstdagen en voor Zijn radio rede tot Zijn Kardinaals.

NIEUWE ITALIAANSE GRONDWET.

Gisteren werd voor de Italiaanse Republiek een grondwet goedgekeurd in de constituerende vergadering met 453 stemmen tegen 62. Enrico de Nicola, die onder deze nieuwe grondwet de eerste president wordt van de Italiaanse Republiek zeide tot de vergaderden, dat een historisch document tot stand was gekomen. De Nicola had tot dusver als voorlopig president gediend. De aankondiging van de stemming door Umberto Terracini, de communistische president van de vergadering bracht alle afgevaardigden tezamen en de galerijen waren overvol. Met uitzondering van de meeste monarchisten en de nationalisten, die tegen de grondwet stemden, juichten de verzamelden langdurig en met groot enthousiasme. De grondwet maakt formeel een einde aan de regering van het Huis van Savoye in Italië. Nadat De Nicola een boodschap had voorgelezen, waarin hij de afgevaardigden dankte voor hun arbeid, sprak Terracini, Wij richten, aldus de voorzitter heden onze gedachten op Enrico De Nicola, die zij uitroepen tot de eerste president van de Italiaanse Republiek. In het geheel waren er 515 afgevaardigden aanwezig. Dit is het hoogste aantal sedert de vergadering werd bijeengeroepen. Alle afgevaardigden met inbegrip van de 21 vrouwen hadden zich voor deze plechtige gelegenheid in het zwart gestoken. In schitterend contrast hiermede was de groep der veteranen, die Giuseppe Garibaldi gevolgd hadden in zijn strijd voor de eenheid van Italië. Deze groep was gekleed in fel rode hemden. Zij stonden naast de monarchistische groep van de vergadering.

DE STAKINGEN IN ITALIË.

Na in de afgelopen nacht een overeenkomst te hebben bereikt met het Ministerie van Arbeid, gingen vannacht de 300.000 werklieden weder aan het werk. Zij hebben over het gehele land een staking gehouden van 48 uur. De werkluí zijn toegezegd een betere betaling te zullen genieten.

Deze bekendmaking verwijderde de bedreiging dat Italië gedurende de Kerstdagen een tekort zou hebben aan voedsel. Tevens was het een tijdelijke verlichting van de zware lasten, die door toedoen van de communisten, reeds lang op de schouders rustten der Christelijke Democratische regering van de Gasperi. De linksen hadden reeds verschillende stakingen uitgelokt, alsmede wanordelijkheden door de werklieden veroorzaakt.

De recente stakingen, die over Sicilië heersten, waren opgeheven. De algemene stakingen echter, welke gerapporteerd werden te Palermo, Messina, Catania, Catanisetta en verschillende andere steden duurden nog steeds voort. Deze stakingen werden uitgeroepen op aandringen der communisten, die hun wensen ingewilligd wilden krijgen. Gisteren moest de politie in Canicatti optreden. Dit optreden had vijftien gewonden ten gevolge, waaronder vier politiemannen.

BEVIN TOT AMERIKAANSE CORRESPONDENTEN.

Bevin hoopte dat het Congres der Verenigde Staten van Noord Amerika, aldus seinde Alex Singleton uit Londen, de toegewezen gelden voor het reconstructie program van Europa, niet zal verminderen, daar een andere oorlog „duizend maal zoveel" zou kosten.

Tijdens een lunch der Vereniging van Amerikaanse correspondenten te Londen, liet Bevin uitkomen dat hij zijn goedkeuring hechtte aan het Marshall-plan en verklaarde dat niemand zou mogen toestaan, dat de landen, die genegen waren dit plan tot een succes te maken, zouden worden tegengewerkt. De eerste phase is reeds achter de rug en naar de jongste verklaring van president Truman, zijn er symptomen dat de tweede phase zal intreden.

Zonder de naam van Rusland te noemen, zeide hij: „Wij kunnen nu nog niet begrijpen waarom er propaganda wordt gevoerd om van deze hulpactie misbruik te maken, nl. om de wereld te verdelen in twee kampen".

De Minister van Buitenlandse Zak enverklaarde dat hij de mening van Marshall deelde, nl. dat Europa zich zelf moest helpen om de herstelling te verkrijgen. De landen zijn niet gemachtigd hulp te aanvaarden, wanneer zij zelf niet genegen zijn hun eigen te helpen. Sprekende over Frankrijk zeide Bevin: „Ik wens Frankrijk alle succes toe. Moge dit land terugkeren tot zijn oude glorie.

ARGENTINIË HULDIGT SPANJE.

De Argentijnse ambassadeur Pedro Radio te Madrid verklaarde, dat Spanje binnen de tijdsruimte van enige maanden de diplomatieke blokkade had verslagen, die door de meerderheid van overwinnende volken was gesteld. Nu schijnt het licht weer door de donkere wolken van de zwarte legende waarmede de wereldpers getracht heeft de heldere wolken van Spanje te bevlekken. De ambassadeur sprak tijdens een plechtigheid, waarbij hij aan vier ministers van de Franco-regering Argentijnse onderscheidingen uitreikte. „Niemand kan het feit loochenen, aldus de ambassadeur, dat velen, die gisteren Spanje veroordeelden, nu bezig zijn uw vriendschap te zoeken, omdat zij zeer goed weten, dat Spanje en alleen Spanje in geheel Europa een solide muur betekent tegen het communisme.

VON RUNDSTEDT NAAR DUITSLAND.

De Veld Maarschalk Karl Von Rundstedt, vertrok in een vliegtuig van de Raf naar Buckeburg, in de Britse zone van Duitsland. Von Rundstedt zal de Kerstdagen doorbrengen bij zijn zoon, die ernstig ziek in een hospitaal van Hannover ligt. Hij is 72 jaar oud en geniet thans van een acht daags verlof, dat hem uit medelijden is verleend. Ook hoopt von Rundstedt zijn vrouw in Duitsland te ontmoeten.

ontvingen

KONINKLIJKE VERENIGING INDISCH INSTITUUT.

Verschenen is het zes en dertigste jaarverslag van de Koninklijke Vereniging Indisch Instituut.

Het boekwerkje bevat tal van wetenswaardigheden. Naast een volledige lijst van namen van stichters. Bestuur, raad van beheer enz., zijn in verschillende bijlagen interessante gegevens verzameld over de Nederlandse Antillen en Suriname.

Het zou ons te ver voeren om het verslag van de in September 1946 ondernomen studiereis naar West-Indië in extenso te publiceren. Daarom beperken wij ons tot enkele punten en hoofdzaken. Uit het „Algemeen gedeelte" blijkt, dat het resultaat van voornoemde reis, waarbij vele voordrachten met lichtbeelden over de werkzaamheden van het Indisch Instituut werden gehouden, in alle opzichten grote voldoening schonk. Woorden van waardering worden gewijd aan ambtelijke en particuliere instellingen, die de grootst mogelijke medewerking verleende. In het bijzonder betuigt de schrijver van dit verslag, Mr. A. A. Aberson, algemeen secretaris der vereniging, zijn erkentelijkheid jegens hunne Excellenties de Gouverneurs van Suriname en Curaçao.

Uit het jaarverslag blijkt, dat het ledental gestegen is van 2275 tot 2396, terwijl een groot aantal lichamen en particulieren in de West tot donateur of lid van de vereniging toegetreden zijn.

Voorlichtingsdienst.

Er is een apart hoofdstuk ingevoegd over de werkzaamheden van genoemde dienst. Vooral het Nederlands bedrijfsleven, met name Handel en Industrie maakten een gretig gebruik van deze voorlichting.

Over de uit Suriname aangevoerde partijen verse citrusvruchten, werden regelmatig verslagen aan het Departement van Landbouw. Economische Zaken te Paramaribo uitgebracht. Een en ander was aanleiding nog eens speciaal de aandacht op de waarde van de Surinaamse sinaasappel te vestigen door middel van een publicatie in het tijdschrift „Voeding".

Het tijdschrift is verluchtigd met enkele foto's. Ook het bezoek van de deputaties uit Suriname en Curaçao aan het Indisch Instituut op 4 Juli 1946 gebracht, is op de gevoelige plaat vastgelegd.

DE AVONTUURLIJKE REIZEN VAN EEN SCHEEPSDOKTER.

door

JOHAN VAN HULZEN.

Zijn boek „Onze West Indische Geschiedenis" gaat er goed in op Curaçao; „Nederlandse Wereldreizigers" maakt niet minder opgang.

En nu zien we reeds een derde boek van Joh. van Hulzen voor ons op tafel liggen, dat beslist niet onderdoet in belangrijkheid en spanning voor de beide anderen. Nicolaus de Graaff, een Nederlands chirurgijn, maakte gedurende de zeventiende eeuw — de roemrijkste tijd van onze marine — zestien reizen, waarvan hij op zijn oude dag zelf een verslag opmaakte. Dat verslag is een boek geworden, dat het lezen alleszins waard is. Het boek verscheen voor het eerst omstreeks 1700, maar werd in 1930 opnieuw uitgegeven. Johan van Hulzen heeft met zijn aangename verteltrant er een jongensboek van gemaakt (beslist te griezelig voor meisjes!), waar enorm veel uit te leren valt. Niet alleen over de bijna ongelofelijke praestaties van de Nederlandse Marine onder de mannen als De Ruyter, Tromp, Van Obdam, Evertsen en nog vele andere van de best klinkende namen, maar ook omtrent het leven op de schepen in die tijd.

Wie op een modern zeepaleis gereisd heeft, kan niet meepraten over het zeeleven. Hij heeft het goed gehad, beter dan thuis: eten van een onovertroffen hotelkok, prima behuizing, veel afleiding, een bibliotheek, een bioscoop aan boord, zwembad, dekspelen enz. Daar moest je in de zeventiende eeuw om komen! Erwten, bonen, rijst, zout vlees en vuil water! Avitaminose in de hevigste mate. Soms kwam een derde, soms meer dan de helft van de mensen aan boord niet eens levend in de Oost aan. En dan na hoeveel maanden van ellende, gebrek, storm, windstilte enz.!

De dokter had werk genoeg aan boord; dan brak er een zijn arm, dan raakte er weer een bekneld tussen de wand en een losgeraakt kanon, dan viel er een uit de mast, om nog niet te spreken van de wanhopigste gevallen van scheurbuik, typhus, disenterie enz.

De scheepsdokter at zijn brood niet in ledigheid. Maar hij bezocht op die manier veel landen, bezocht het poolgebied op een walvisvaarder, bereisde de Levant, kwam meermalen in de Oost, in Voor-Indië en in Zuid-Afrika, maakte beroemde veldslagen mee en jachtpartijen op Algerijnse zeerovers. En dat allemaal zonder ooit afgeschrikt te worden door de ontelbare gevaren van oorlog, ziekte, hongersnood, orkanen, blinde klippen en zeerovers. Zijn journaal verdient met volle recht de titel van „De avontuurlijke reizen van een scheepsdokter".

Alleen dat verhaal over de broek van de Paus en zijn sandalen, dat is te dwaas om waar te kunnen zijn. Ofschoon, je weet nooit hoeveel geks er in een zuidelijk land gebeuren kan, als de religieuze gevoelens in een fanatiek stadium raken.

Johan van Hulzen heeft met dit werk weer een goed jongensboek aan het Nederlandse volk geschonken en ook onze Curaçaose knapen zullen deze verbazend interessante reisverhalen graag verslinden.

M. D. Latour O.P.

DE BAND.

„De Band", orgaan van de Koninklijke Landmacht op Curaçao, begint grootse allures te krijgen.

Voor de komende feestdagen is er speciale zorg besteed aan het uiterlijk van het blad, dat met een in groen uitgevoerde tekening de Kerstgedachte van de militairen weerspiegelt. De rubrieken zijn als altijd goed verzorgd. De commandant van de landmacht, luitenant-kolonel F. H. van Dun schrijft op de voorpagina een sympathieke Kerst- en Nieuwjaarsboodschap tot zijn onderdeel.

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Hierbij wordt aan de handel bekendgemaakt, dat in verband met de aankomst op Curacao van de Santa-boten resp. op Zondag 28 December a. s. en Zondag 4 Januari 1948, de E. G. A. Heer Procureur-Generaal ontheffing heeft verleend van de verbodsbepalingen van de Winkelsluitingsverordening 1932 en toegestaan dat de winkels op genoemde data vanaf 8 uur des morgens tot één uur des namiddags geopend mogen zijn.

De betreffende schepen worden om 6 uur v. m. hier verwacht.

Bovenwinden

SCHIPBREUK.

Dinsdagmiddag bevond de tweemaster „Industry" zich in nood ter hoogte van Great Bay te St. Maarten. De vuurtorenwachter van Fort Amsterdam merkte het schip op, dat in zinkende toestand verkeerde en hees de seinen, waarop de gouvernementsmotorboot uittrok, die het schip in de baai bracht. Dicht bij de kust is het schip aan de grond gezet, maar gedurende deze week is het verder hellend wat dieper gezonken. Men schijnt het schip als verloren te moeten beschouwen.

De „Industry" is een oud schip dat thuis hoort op Anguilla. Het was met een lading suiker op weg van St. Kitts naar Anguilla.

SPORT

K.S.C. SPORTDAG EEN WAAR SUCCES.

De K.S.C. heeft voor de zoveelste maal getoond, bestaansrecht te hebben en onmisbaar te zijn in de Curaçaose sportwereld. Alle korfbalverenigingen waren samen gekomen op Santa Rosa voor hun sportdag. Onder leiding van Romold Hanst en de dames van de korfbalcommissie was er voor een prachtig programma zorg gedragen.

Om half elf werd het feest geopend met een défilé. Daarna werd het sportdaglied gezongen en toen ter ere van onze hoogste gast, Z. Exc. Mgr. P. I. Verriet het „Waar in het bronsgroen eikenhout".

Vervolgens werd er een korfbaldemonstratie gehouden door de 24 beste speelsters. Deze wedstrijd bleef onbeslist; de witten wonnen met penalties.

Een flinke regenbui, die toen losbrak, bracht het hele programma in de war en moesten we allen in huis.

Maar ondanks het slechte weer bleef de stemming er in. Onze G. A. Pastoor Brada, was zoals gewoonlijk, het middelpunt van het feest. Hij was overal tegelijk en zorgde er voor, dat de gezichten vrolijk bleven.

De gedwongen onderbreking werd benut om de inwendige mens te versterken.

Na de bui gingen we naar buiten voor de verschillende spelen.

Het was een prachtig gezicht al die fleurige en kleurige uniformen tegen de groene achtergrond. Hieronder volgt de uitslag van de verschillende spelen. Eerst naam van de club en dan de jongedame, die de prijs haalde.

Doelen: Vite: Gloria Jantje; S.I.G.: M. Chatlein en J. Royer; U.F.: Carmen Ortega; Groot Kwr.: F. Walle; Bito Sr.: Judith Meyer.

Zaklopen: Y.E.S. 1: Fr. Angela; Groot Kw.: St. Clemensia; Top: Lourdes Papa; Andacia: Gloria Noor.

Blokjes rapen: Gr. Kwr.: A. Hoek; Top: Elvia Jansen; Audacia: A. Dames; Velox: Elsa Maduro; Bito Jr.: S lvia Bänfer.

Touwtrekken: Bito Jr.: Jopie Schouten; Onix de Pool; S. Daveaar.

Velox: E. Jozef, J. Bancheville. Sixta Martina.

Estafette.

De winnende ploegen waren: Top, Velox, U.F., Bito Jr., Y.E.S. 1, Bito Sr.

De regen dreef ons weer naar binnen, zodat de finale niet kon gelopen worden.

De prijsuitreiking vond plaats in de recreatiezaal van het weeshuis. Onze G. A. hield een toespraak, waarin hij de Eerwaarde Moeder van Sta. Rosa en alle medewerkers hartelijk dankte voor de hulp om deze sportdag te doen slagen.

We maken ook hier van de gelegenheid gebruik om de firma's te bedanken voor hun vriendelijke geste om de K.S.C. verschillende geschenken aan te bieden voor de sportdag. De K.S.C. mag terugzien op een goed geslaagde feestdag voor onze meisjes. Het hoofdbestuur overweegt nu, welke takken van sport we nog in het leven kunnen roepen voor onze meisjes.

Bij de K.S.C. is het altijd goede sport onder goede leiding.

ATHENE NAAR SPARTA.

De Sport- & Ontspanningsvereniging „Athene", grotendeels bestaande uit alhier woonachtige Surinaamse jongelui, zal met de Kerstdagen een bezoek brengen aan Aruba om er enkele sportwedstrijden te spelen. De sportvereniging „Sparta" van Aruba zal als gastvrouwe optreden, terwijl de vereniging „Suriname" de sportlieden uit Curaçao eveneens officieel zal verwelkomen en onthalen.

Op het programma staan o.a. een korfbalwedstrijd Athene — Sparta op de 1e Kerstdag om een zilveren beker, uitgeloofd door den juwelier Ed. H. Raghunath, voorts een tweede korfbalwedstrijd tussen Athene en T.O.F., een basketballwedstrijd tussen de heren van Athene en die van Lago Heights, tennis en tafeltenniswedstrijden.

Naar wij vernemen maakt vooral de Surinaamse gemeenschap op Aruba zich op om de gasten uit Curaçao een groots onthaal te bieden.

De aankomst van het K.L.M.-vliegtuig, hetwelk door Athene gecharterd werd voor de gelegenheid, zal Woensdagavond om 19.35 uur op het vliegveld Dakota arriveren. Een aantal leden zal wegens omstandigheden afzonderlijk reizen. In het geheel nemen 42 dames en heren aan de tocht deel.

De terugkeer van Aruba zal plaatsvinden op Zondagavond 28 December.

SURINAME

SURINAAMSE STATEN ONTEVREDEN.

De staten van Suriname hebben aan Zijne Exc. Gouverneur Brons een adres aangeboden, waarin uitdrukking gegeven wordt aan de onvoldaanheid van de Staten over de voorstellen tot staatkundige hervorming van Suriname, zoals deze door de Ned. Regering aan de Staten-Generaal is medegedeeld. Er is aan diverse voorstellen in dit Nederlandse ontwerp geen aandacht besteed. Verder verwacht de Surinaamse staten antwoord van de Ned. Regering of zij instemt met de door Suriname afgevaardigde gedelegeerden voor de Rijksconferentie.

ONS KONINKRIJK

NADJAMOEDDIN HAD VELE SLAVEN.

Een wijd-vertakt corruptie-complot beheerste de handel.

De minister van Justitie van Oost-Indonesië, Soumoukil, heeft in het Parlement een uitvoerige verklaring afgelegd omtrent de malversaties, die o.a. het ontslag van de toenmalige minister-president Nadjamoeddin Daeng Malewa, ten gevolge hebben gehad. Hij verklaarde, dat Nadjamoeddin reeds als handelsconsulent en later als minister van Economische Zaken diverse instellingen in het leven had geroepen, waarvan verschillende later deel bleken uit te maken van een wijdvertakt corruptiecomplot.

In dit verband werden genoemd de namen van Arsjad, een vroegere krant van de K.P.M. die betrokken was bij de uitgifte van grote hoeveelheden Nigio-goederen aan corruptie importeurs.

Hoewel reeds lang ernstige vermoedens bestonden, stuitte het aanvankelijke onderzoek af tegen een muur van zwijgzaamheid, als gevolg van de angstpsychose van hen, die de machtige figuur van Nadjamoeddin op de achtergrond vreesden. Eerst in Augustus kon, tengevolge van duidelijke knoeierij met textiel, dat voor distributie aan behoeftige Islamieten bestemd was, definitief worden ingegrepen. De minister zag er van af verdere details te geven, teneinde het nog steeds in gang zijnde onderzoek niet te hinderen. De noodzaak Nadjamoeddin te Batavia te houden, verklaarde hij door te verwijzen naar de machtspositie, waarin deze zich zelf had geplaatst, tengevolge waarvan een groot aantal personen vrijwel in een slavenpositie verkeerde. Zijn terugkeer naar Makassar zou daarom het onderzoek ten zeerste belemmeren.

Met de zwarte verkoop van Nigio-goederen zijn zeer grote bedragen gemoeid: de knoeierij met textiel omvat alleen reeds een bedrag van ƒ 181.000.—.

AFSCHEIDING VAN DE PARTIJ VAN ARBEID.

De rechtervleugel van de R.V.P. heeft Maandag jl. een manifest uitgegeven, waarin verklaard wordt dat tien duizend Nederlandse Katholieken van mening zijn dat de Katholieke partij de relaties met de Partij van Arbeid moet verbreken. Tevens wordt er in het manifest gesproken over het breken van de coallitie welke na de laatste verkiezingen gevormd werd.

Het manifest legt er de nadruk op, dat de Katholieken nu de verkiezingen in het vooruitzicht zijn, moeten inzien, dat het noodzakelijk is zich af te scheiden van de P. v.d. A.

Indien de Katholieke Volks Partij zich niet van de P. v. d. A. afscheidt, zal de partij tevens aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de handelingen en de politiek van laatstgenoemde partij, welke politiek, inzake Indië en ook binnenshuis, helemaal niet strekt met de princiepen van de K.V.P.

ECONOMISCHE RAMP IN NEDERLAND??

Minister Mansholt waarschuwde in het afgelopen weekeinde, dat indien het Marshall plan voor hulpverlening aan Europa niet gauw verwezenlijkt werd, Nederland het volgend jaar een economische ramp zou ondergaan. De toestanden in Nederland zijn momenteel, aldus Mansholt zo, dat de boeren slechts 85% van de landbouw productie afleveren. De rest verkopen zij op de zwarte markt, wat op zich zelf een strop is voor de voedselvoorziening.

BANDOENG HOOFDSTAD.

De derde conferentie van West Java zal waarschijnlijk in Februari gehouden worden. De voorbereidingen tot deze conferentie, n.l. het maken van een ontwerp voor de staatsregeling en ontwerp van de grondwet, zijn in volle gang. Bandoeng zal waarschijnlijk de hoofdstad worden.

TERREURDADEN DER REPUBLIKEINEN.

Ten Oosten van Batavia heeft na enige maanden betrekkelijke rust een republikeinse infiltratie plaatsgevonden, die, goed georganiseerd, beoogde de bevolking te intimideren en te terroriseren.

Op grote schaal werden de met moeite herstelde bruggen weer vernietigd.

Een zelfde lot ondergingen wegen, rijstpellerijen en spoorlijnen. Mensen, die niet met de organisatie medewerkten, liepen gevaar afgeslacht te worden. Zij werden onthoofd en de lijken werden in de rivier geworpen.

Een slachtoffer, wiens nekslag niet goed aankwam, wist zich al zwemmende te redden en meldde zich bij een Nederlandse post, terwijl hij zijn hoofd met de hand moest ondersteunen.

Een Ned. patrouille trok op onderzoek en ontdekte, dat de Kampong Rawagedeh een centrum van activiteit bleek te zijn. Bij een zuiveringsactie, werden 150 bendeleden neergeschoten. De actie duurt nog steeds voort.

HET EERSTE CONTACT

Volgens een bericht van Antarra heeft Minister Neher een bezoek gebracht aan Sjarifoeddin.

Dit is het eerste contact tussen een Nederlandse Minister en Sjarifoeddin, sedert het uitbreken van de politionele acties.

AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie voor de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring op het eiland Curaçao zal op Maandag 29 December 1947, des voormiddags 10.00 uur ten parkette van de Procureur-Generaal, Voorzitter van genoemde Commissie, op het Raadhuis aan het Wilhelminaplein te Willemstad, in het openbaar aanbesteden de levering bij contract van de hierna genoemde benoodigdheden voor de gedetineerden op Curaçao: t.w. rijst, maismeel, aardappelen, brood, koffie (gemalen, in zakken van een halve kilogram), thee, bruine suiker, bruine bonen, zoete olie, margarine, uien, gezouten vlees, gezouten vis, vers vlees (zonder vel en been) en blauwe zeep.

De inschrijvingsbiljetten, op zegel, kunnen uiterlijk tot Zaterdag, 27 December 1947, des namiddags 4.00 uur worden ingeleverd bij de Directeur van de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring op Curaçao, bij wie de voorwaarden van levering ter inzage liggen en ook verdere inlichtingen te bekomen zijn.

Belanghebbenden kunnen bij het openen der biljetten tegenwoordig zijn.

De gunning van de levering behoudt de Commissie zich voor.

In verband met de geringe vastheid van prijzen zal de aanbesteding geschieden onder de navolgende voorwaarden.

Bij de inschrijving wordt prijsopgave gedaan.

Deze prijsopgave is bindend gedurende één kwartaal.

Aan het einde van ieder kwartaal staat het beide partijen vrij, te beslissen of de leveranties gedurende het volgende kwartaal al dan niet tegen dezelfde prijs zullen worden voortgezet.

Gedurende het kwartaal zal van de voor dat tijdvak overeengekomen prijs niet worden afgeweken.

Namens de Commissie voornoemd,

De Voorzitter,

Süthoff.

De Secretaris,

J. H. KROMHOUT.

Sport Rubriek.

„Officiële" Mededelingen VAN De Curacaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN,

Van Zaterdag, 20 en Zondag, 21 December 1947:

competitie B-klasse:

R.C.C. 1 — S.V.A. 1 3—5.

Serie Wedstrijden A-klassers:

S.U.B.T. 1 — Veendam 1 5—0.
Jong Curaçao 1 — Transvaal 1 7—1.

WEDSTRIJD PROGRAMMA MUNDO NOBO.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.:

Zondag, 28 December 1947: Volharding 1 — De West 1
Zondag, 4 Januari 1948: S.V.A. 1— M.Y.O.B. 1

SERIE-WEDSTRIJDEN VOOR A-KLASSERS.

Vrijdag 26 Dec. om 9 uur v.m.	S.U.B.T. 1 — Transvaal 1	F
Vrijdag 26 Dec. om 4 uur n.m.	Jong Holland 1 — Sithoc 1	G
Zaterdag 27 Dec. om 4 uur n.m.	Vitesse 1 — C.S.C. 1	E
Zondag 28 Dec. om 10 uur v.m.	Jong Curaçao 1 — eVendam 1	H
Zondag 28 Dec. om 4 uur n.m.	Winnaar F — Winnaar E	J
Zaterdag, 3 Jan. om 4 uur n.m.	Winnaar H — Winnaar G	I
Zondag 4 Jan. om 4 uur n.m.	Winnaar I — Winnaar J	(Finale)

Duur van de wedstrijden 2 x 45 minuten.

Bij gelijk spel in de voor-wedstrijden worden 2 x 3 penalties genomen. Blijft de wedstrijd nog onbeslist, dan beslist het lot.

Bij gelijk spel in de finale en semi-finale wordt de wedstrijd verlengd met 2 x 7½ minuut. Blijft de stand ongewijzigd, dan beslist het lot.

De opbrengst van deze wedstrijden zal als volgt worden verdeeld:

- C.B.L.O. 25% van de bruto opbrengst (verm. met kosten controle etc.).

C.V.B. Ongevallenfonds 5% van idem.

Het resterende wordt verdeeld als volgt:

50% voor de bondskas, 25% voor ieder der deelnemende verenigingen.

Elke vereniging ontvangt dus een aandeel van de door haar gespeelde wedstrijden.

HET BESTUUR.

CURAÇAO

„DE ROTS" EEN JAAR.

„De Rots" heeft in stilte haar een jarig bestaan gevierd. Wij weten dat dit blad in vele katholieke gezinnen burgerrecht heeft verkregen en dat dit blad in een grote behoefte voorziet. Daarom ook willen wij dit bestaan even memoreren en de wens uitspreken, dat „De Rots" za mogen blijven bestaan. Gaarnemen wij uit dit blad het volgende over.

„De Rots" onderging in de loop van het jaar enige verbeteringen, het plan is echter steeds in eenvoudige opzet te blijven verschijnen. De oplage, oorspronkelijk met goed 600 exemplaren begonnen, omvat nu reeds 1200. Ondanks de meerdere kosten die dit meebrengt, blijven wij ons blad gratis toezenden aan al deze Nederlandse katholieken. De uitgaven echter zijn vrij hoog. Het 47-tal lezers dat een geleidelijke bijdrage gaf, stelde ons in staat de uitgaven van het eerste jaar te dekken. Hun steun aan dit Apostolaat is zeer gewaardeerd. Nu begint de tweede jaargang met een lege kas......

Het toezenden van adres-wijzigingen, nieuws en gezonde critiek wordt ook zeer op prijs gesteld. Wij zijn verder allen dankbaar, die op enige wijze meehelpen aan de opbouw en uitgave van ons blad, al het werk werd gratis verricht. Nu hebben wij voor direct een typiste nodig, die genegen is, de adressen maandelijks te typen. Wie kan ons helpen

EEN KOE AANGEREDEN.

Of men nu de politieberichten leest, over Curaçao of over Aruba, het maakt weinig uit. Beiden geven een nuchtere opsomming van aanrijdingen, dronkenschap en wat dies meer zij.

Maar wat te zeggen van het volgende? Een man kwam aan de politie vertellen, dat hij ter hoogte van de Hooiberg tegen een... koe was aangereden, die klaarblijkelijk van grasveld wilde veranderen en derhalve de weg overstak.

Het politiebericht zegt alleen, dat de wagen licht beschadigd werd. Over de koe geen woord.

Nabij het Spaans lagoen was iemand verdronken. De politie stelde een onderzoek in en ontdekte bij een der doorgangen in het rif een omgeslagen vissersbootje. De visser C.C. is daarbij verdronken.

Het laatste bericht is minder onschuldig. Op een avond kwam een zekere A.A.S. bij de politie en deelde opgewonden mede, dat hij door een manspersoon achtervolgd werd, bewapend met een griezelig groot vlijmscherp mes. Bij onderzoek bleek, dat S. aan waanvoorstellingen leed.

CHRYSLER VERTEGENWOORDIGER OP CURACAO.

De firma Marchena, Moron & Co. (Palais Royal) bericht ons, dat de Hr. W. T. Teale, vertegenwoordiger van de Chrysler Export Corporation zich op het ogenblik in Curaçao bevindt, in verband met de bestudering van de mogelijkheid om voor dit eiland een groter aantal auto's en trucks beschikbaar te stellen.

De firma Marchena, Moron & Co vertegenwoordigt Chrysler en Plymouth wagens, alsook Fargo trucks, allen bekende producten van de Chrysler Corporation van Detroit. Nader vernemen wij nog, dat de heer Teale vanmiddag vertrokken is naar Porto Rico.

POSTERIJEN OP DE AS. FEESTDAGEN.

De Kantoren van de P.T.T. zullen op de eerste Kerstdag de gehele dag gesloten zijn. Op tweede Kerstdag, Vrijdag 26 December is de dienst als op Zondag, dus is het kantoor geopend van 8—9.30 uur v.m.

Ten behoeve van onze abonnees wijzen wij er nog op, dat de mail sluiting van de luchtpost naar Nederland met het oog op de feestdagen veranderd is. Morgen, Woensdag is er geen luchtpost naar Nederland, dit wordt **Zaterdag 27 December** (4 uur).

De volgende mailsluiting is dan **Dinsdag 29 Dec.** inplaats van Woensdag.

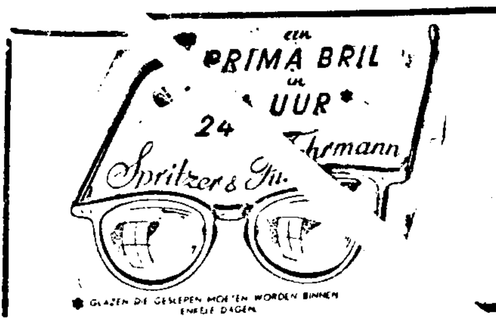
KENT U HET WIT-GELE KRUIS.

Het bestuur van het Wit-Gele Kruis is er toe over gegaan om drie maal in het jaar een verenigingsorgaan uit te geven, dat niet alleen beoogt het verstrekken van nieuws van en over het ,Wit-Gele Kruis" maar zich ook tot taak heeft gesteld voorlichting te geven op hygienisch gebied. Dit onderwerp alleen beslaat een zo groot terrein, dat men dus over gebrek aan stof zeker niet te klagen zal hebben. De kennismaking met dit eerste nummer was een prettige. En om in de termen van het Wit-Gele Kruis te blijven, het is een voorspoedige geboorte geweest, alleen laten we het Kind een naam geven.

De typografische verzorging is bij Scherpenheuvel in vertrouwde handen.

PING-PONG.

Met een 3—0 overwinning op de heer Hudson, heeft de heer Romer beslag gelegd op het clubkampioenschap van de St. Thomaskring.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „La hora de la verdad" 7 en 9 uur.

ROXY: „Destiny" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Ocho Hombres y una Mujer" 8 uur.

LOTERIJ FORTUNA: 6422 — 8756 — 10196 — 11456.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 28 December as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Pasanggrahan, telefoon 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 26 December as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda), Hendrikplein 7, telefoon 2380 en door Botica Central (Otrabanda), Bredestraat 45, tel. 2281.

CUROM:

Dinsdag: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Operaconcert; 20 Nieuws; 20.15 Kamermuziek; 20.45 Tropical Soul; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Metropoleprogramma; 21.55 Het vosrnaamste nieuws.

Woensdag: 12 Programmaoverzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met George Parker.

SCHETS VAN DE POLITIEKE GESCHIEDENIS.

Het laatste boekwerk van Mr. B. de Gaay Fortman over de politieke geschiedenis van de Nederlandse Antillen is — nu de kolommen der dagbladen vol staan over de Ronde Tafelconferentie — in het brandpunt van de belangstelling gaan staan. Het is de bedoeling geweest van de schrijver om vooral datgene te belichten, wat nauw verband houdt met de politieke vraagstukken, waarvan nu de oplossing wordt voorbereid.

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de inhoud van dit boekwerk, dat door de schrijver met de grootste zorg is samengesteld. Een uitvoerige bespreking wijdt de schrijver aan de ambtsperiodes van de gouverneurs en behandelt de opkomst van politieke partijen en streven dier partijen, maar ook aan de staatkundige vraagstukken Curaçao betreffende, is in bevattelijke termen grote aandacht besteed.

Interessant vooral is het hoofdstuk, waarin Mr. B. de Gaay Fortman de na-oorlogse tijd op Curaçao behandelt. Op objectieve wijze poneert hij de heersende tegenstellingen in de politiek gedurende de verkiezingen en zij, die nog eens bij zichzelf mochten afvragen — Hoe was dat ook weer? — kunnen in deze betrouwbare gids een juist antwoord vinden.

Met de uitgave van deze gids, heeft de uitgeverij **W. van Hoeve** te 's-Gravenhage een werk ten doop gehouden, dat in de West zeker zijn weg zal vinden (Ing. *f* 2.25 Ned. Crt.).

STAKING OP AFBESTELLING.

Naar gisteren nog laat uit New York werd bericht, is de staking van het personeel van de Western Union telegraaf Maatschappij voorlopig uitgesteld. Een door het Amerikaans Gouvernement ingestelde commissie stelt een onderzoek in naar de eisen van het personeel.

Mocht de staking uiteindelijk toch doorgang vinden, dan verwacht men deze niet binnen de drie a vier weken.

VACANTIE.

Met de Kerstdagen komen dit jaar aanmerkelijk minder huisvaders naar vrouw en kinderen. Want voor de grote maatschappijen is het onmogelijk langer aan alle Bonairianen tegelijk vrij af te geven met de feest dagen in December.

WEG DOOR 'T OUDE VLIEGVELD.

Bij wijze van proef wordt de weg dwars door 't oude vliegveld hersteld en voorzien van 'n dunne laag asfalt.

Als deze proef gunstig uitvalt, dan wil men volgend jaar ten minste de meest gevaarlijke stukken van de weg naar Rincon op deze wijze asfalteren. Later zal dan de weg van 'n harde laag asfalt voorzien worden.

NIEUWE KERK.

Sinds Woensdag kwam er grote verandering in 't aspect, dat de nieuwe kerk van verre biedt. Binnen 2 uur rolde men de houten stellage onder de 2 grote spanten weg naar de plaats voor de 2 volgende. Men ziet nu 3 kleine spanten boven 't priesterkoor, en 2 grote spanten van 't kerkschip, welke alle klaar zijn. Bovendien ziet men de bekisting voor de 2 andere grote spanten, v... kleinere, die boven het ... komt. De vloer is reeds zangkoor ... kerktoren is reeds 8½ klaar. De ... meer hoog ... van de noodkerk. Ten Zuiden ... gaanderij gewerd tijdelijk een ... kunbouwd, om meer pla... nen bieden onder ... de Auroramissen en met Kerstmis.

BONAIRE NEEMT CENTRALE IN GEBRUIK.

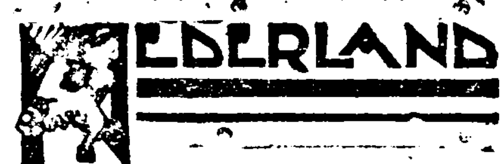
Gisteren is te Kralendijk op Bonaire de nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen. De centraalpost biedt gelegenheid tot aansluiting van 75 abonnees, welk aantal eventueel tot 150 kan worden uitgebreid.

Op Rincon staat een post, welke gelegenheid biedt aan 20 aansluitingen.

In totaal hebben ongeveer 45 particulieren om aansluiting verzocht.

Het lokaal waar de telefooncentrale te Kralendijk is gevestigd is door de goede zorgen van de uitvoerder Termeer van het Departement van Openbare Werken tijdig gereed gekomen en ziet er keurig uit.

De technisch ambtenaar van de Landsradio- en Telefoondienst, H. Natzijl verrichtte met de monteur B. Echobardo de indienststelling. Volgende week wordt begonnen met de nieuwe aansluitingen. De meeste binneninstallaties zijn reeds gereed.

EEN SPROOKJE KWAM UIT.

Jane Smith is een Engels meisje van jeugdige leeftijd. Zij gelooft dus ook onvoorwaardelijk in Sint Nicolaas. Zij schreef dan ook naar de Heilige man in het Engels. Dat is logisch. Zij schreef aan „**Santa Claus**" in Hengelo (Ned.) En dat is niet logisch, want de geschiedenis en de overlevering heeft ons geleerd dat hij in Franco Spanje vertoeft.

Zij vroeg aan Santa Claus een poppenwagen.

De Nederlandse post kent geen problemen en bezorgde de brief bij een zekere familie Claus.

Dit was het juiste adres, want de familie Claus zal Jane een poppenwagen sturen, die voor rekening van de K.L.M. verzonden zal worden.

BOEREN NAAR CANADA.

— Het is de bedoeling, dat de tien duizend Nederlandse boeren, die in 1948 met hun gezinnen naar Canada zullen emigreren, zelfstandige eigenaren van boerenbedrijven worden. De emigranten zullen hun overtocht zelf betalen.

De twee schepen, die de Nederlandse regering voor hun transport zal charteren, zijn de „Tabinta" en de „Kota Baroe", die dertien reizen met 770 passagiers maken. De eerste twee groepen worden naar Halifax gebracht en de rest naar havens aan de St. Lawrencerivier. Door de deviezenmoeilijkheden zijn de emigranten niet terstond in staat, zich op boederijen te vestigen. Zij zijn echter overeengekomen, landarbeid te verrichten, waar dan ook in Canada, bij boeren, die voor arbeidskrachten in aanmerking komen en die huisvesting en levensonderhoud kunnen verschaffen.

WACHTDIENSTEN.

C.P.I.M.

Dinsdag.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 73, tel. 525.

Materialen Afdeling: H. C. Engelsman, Hotel CPIM, kamer 62, tel. 843/844.

C.S.M.

Rederij: P. Zuiderent, tel. 528.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458/551; 23 — 8 P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Kraan, tel. 228.

Bioscoop programma: Theater Asiento: „Moss Rose". Toegang boven 16 jaar.

Wanneer krijgt Bonaire zijn tandarts?

Over asfalteren, pieren en pensioen

Woensdagavond werd te Bonaire door de Raad van Politie vergaderd voor de behandeling van de wenselijkheidsbegroting 1949.

In deze vergadering kwam de kwestie van de tandarts voor Bonaire weer ter sprake. De heer Gerharts zeide o.a.

Het is heel wat jaren geleden dat ik voor de eerste maal hier in de Raadzaal voor een tandarts heb gepleit. Dit deed ik omdat alle doktoren die hier geweest zijn mij spraken over de zeer treurige toestand waarin de gebitten van de schoolkinderen verkeren".

De heer Gerharts las vervolgens een stuk voor uit de Notulen van de Staten van Curaçao dd. 20 December 1946 waarin hij om een tandarts voor Bonaire vroeg. Na enige discussie nam de bestuursgemachtigde het gewijzigde voorstel van de heer Gerharts over en de Statenleden keurden het voteren van gelden hiervoor met algemene stemmen goed."

De heer Gerharts ging voort:

„Op 30 Mei 1947 moest ik echter in de Staten verklaren dat het Bestuur in deze niets had gedaan. De tandarts heeft nimmer een opdracht van het Gouvernement ontvangen, heeft nimmer één cent ontvangen van het bedrag dat op de begroting 1946 is geplaatst en dat ook op de begroting 1948 voorkomt. Voorts kan ik niet vinden dat het Bestuur bij suppl. begroting 1947 een bedrag voor de tandarts heeft opgevoerd. Bij de behandeling van de suppl. begroting 1947 was ik geen lid meer van de Staten van Curaçao.

Ziet U, op deze wijze wordt Bonaire en worden de Staten van Curaçao voor de gek gehouden. Hier betreft het nu een geval, waarin een amendement door het Bestuur wordt overgenomen, door de Staten met algemene stemmen wordt goedgekeurd en door de betrokken instantie doodleuk in een hoekje wordt neergelegd en vergeten. Onze tandarts heeft thans een betrekking te Curaçao aangenomen en verdwijnt binnenkort voorgoed van Bonaire. De Bestuursgemachtigde heeft hier willens en wetens een beslissing van de Staten genegeerd. Wanneer het Bestuur heeft willen demonstreren waarom het nodig is „baas in eigen huis" te zijn had het niet beter kunnen doen. Er zijn mensen die uit ideëele overwegingen de autonomie voorstaan, doch er zijn er ook, die bovendien uit practische overwegingen, veranderingen wensen. Het is toch al te gek dat men op deze wijze het werk dat de Statenleden verrichten, saboteert?"

„Ik kan mij niet goed voorstellen dat de Gouverneur van Curaçao er mede accoord gaat dat door een gemachtigde Hoofdambtenaar in de Staten namens het Bestuur verklaart een voorstel over te nemen en later de gehele aangelegenheid prompt vergeet".

Vervolgens kwam de afd. Landbouw ter sprake. De heer Gerharts vond dat het tijd wordt dat het landbouwdept. op Bonaire nu eens werkelijk ernstig gaat werden en het deed hem genoegen te zien dat in 1949 een aanvang zal worden gemaakt. Er is in dit landbouwland zeer veel te doen op het gebied van aloë, bomen, gras, mais, e.d. en van al deze gewassen moet een goede studie worden gemaakt.

De asfaltering van de wegen kwam ter sprake en men sprak er zijn grote voldoening over uit dat het aanzien van Kralendijk door de asfaltering zo belangrijk vooruitgegaan is. Men hoopte dat het Gouvernement zou doorgaan met het asfalteren van de voornaamste wegen, zodat men over een paar jaar over een behoorlijke weg naar Rincon zal kunnen rijden.

Ook de nieuwe pier kwam ter sprake. De heer Gerharts zeide, dat men in het Hogerhuis te Curaçao (de Club de Gezelligheid) reeds had uitgemaakt, dat er een tweede houten pier moest komen op korte afstand van de andere, zodat een schip met twee luiken tegelijk zou kunnen laden. Er zijn op Bonaire nog wat achterlijke mensen, die bang zijn, iets goeds tot stand te brengen. Een dergelijke pier zou dan leweegbaar moeten zijn, want niet alle schepen zijn evengroot. Hij verklaarde voorstander te zijn van een behoorlijke betonnen pier, waaraan snel gelost en geladen kan worden. Alleen op deze wijze zal het mogelijk zijn stoomschepen naar Bonaire te laten komen, hetgeen niet anders dan in het belang van ons eiland kan zijn.

Hij brak voorts een lans voor de vrouwen die een pensioen genieten omdat zij hun man of zoon verloren hebben in de laatste oorlog. Deze pensioenen werden vroeger betaald in Cur. courant en nu in Nederlandse munt. Dit betekent, dat deze vrouwen een verlaging hebben gekregen van bijna 28%. En dit, terwijl de levenskosten, veel duurder geworden zijn en ambtenaren duurtetoeslagen en extra maanden krijgen. Hij vroeg de voorzitter hierover aan het Bestuur een brief te schrijven om aan dit onrecht een einde te maken. Hij maakte de Voorzitter er op attent dat het Bestuur op 20 December 1945 beloofde, de aangelegenheid met het Opperbestuur op te nemen. Het zal de aandacht hebben hier of daar, doch daaraan hebben deze vrouwen niets.

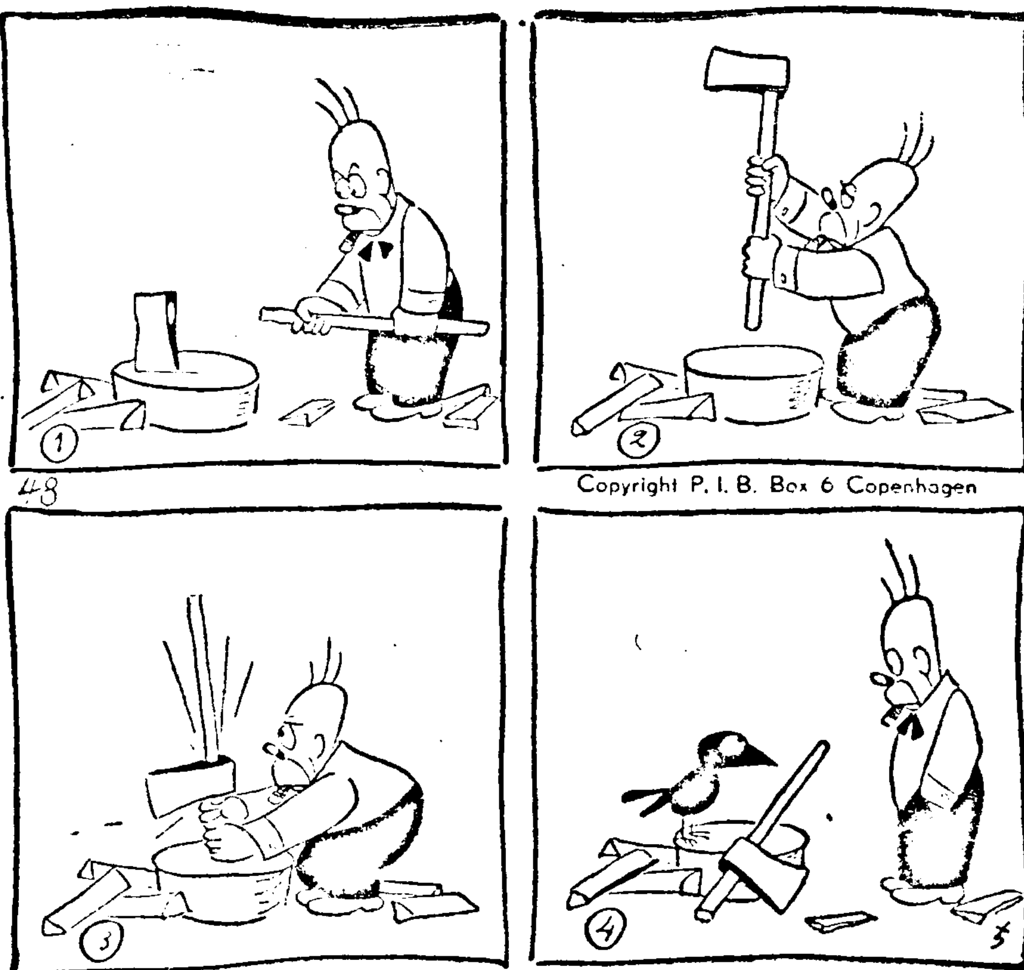
De heer Gerharts vroeg voorts of het niet mogelijk zou zijn het Gesticht voor de misdadige jeugd op Bonaire te bouwen. Het schijnt te Curaçao moeilijk te zijn een behoorlijke plaats te vinden. Wanneer het gesticht hier zou komen zou dat werkverschaffing betekenen en het zou weer enig verkeer brengen.

Ook werd nog gesproken over de waterleiding waarvoor proeven zullen worden genomen, over een slachtplaats en markthal en meer onderwerpen van belang voor Bonaire.

De vergadering die om 8 uur begon eindigde om kwart over elf.

De dokter, Dr. J. E. Loe Sack Sioe en de heer R. J. Beaujon, die op Bonaire was voor aloë-besprekingen, woonden de vergadering bij.

Verscheidene malen werden deze twee heren in de discussie betrokken en zij gaven waardevolle inlichtingen.

HET GELUKSVOGELTJE VAN ADAMSON KWAM DIT MAAL TE LAAT.

Morele Herwapening

Voldoening in het „Mountain House" te Caux

In het „Mountain" House" te Caux, waar ook deze zomer het hoofdkwartier van de vroegere Oxford-beweging, die zich thans beweging voor morele herbewapening noemt, gevestigd was, heerst begrijpelijke voldoening over de aanzienlijke vooruitgang, die het streven van Frank Buchman en de zijnen deze zomer bereikt heeft. Ruim 4500 belangstellenden uit alle delen der wereld en uit alle kringen der bevolking zijn in Juli, Augustus en September naar Caux getogen, om daar enige dagen te verblijven en zich aldus persoonlijk op de hoogte te stellen van de beweging, die de wereld verbeteren wil door verbetering van de individuele mens, die zich bij al zijn handelingen, in zijn particuliere, zowel als in zijn publieke leven, door de wil van God moet laten leiden, zoals deze zich in ieders geweten openbaart, aldus de N. R. Ct.

De overgrote meerderheid der bezoekers uit 50 verschillende landen kwam onder de indruk der vurige toewijding, waarmede de leiders van het Mountain House in het belang van de door ondergang bedreigde mensheid naar versterking van de kracht der beweging voor morele herbewapening ijverden. Er is vrijwel geen dag voorbijgegaan, waarop niet enkele bezoekers, die in een min of meer grote kring personen van invloed zijn, uiting gaven aan hun warme sympathie voor de beweging, daarbij de overtuiging uitsprekend dat deze in hoge mate tot de redding der wereld van de ontzaglijke, haar bedreigende gevaren zal kunnen bijdragen.

Ongetwijfeld hebben de leiders van het hoofdkwartier wel de hand gehad in de komst van alle min of meer grote beroemdheden. Hun regie is daarbij bewonderenswaardig geweest. Zo kwamen eens vijf leden der Italiaanse constituerende vergadering, tot vijf verschillende partijen (o.a. de christen-democraten en de twee elkander bestrijdende socialistische richtingen) behorend, Caux bezoeken. Na een verblijf van een week zeide de tot de Nenni-partij behorende Piero Fornara uit aller naam, dat in het Mountain House een wonder was gebeurd. Het zo heterogene Italiaanse gezelschap was te Caux in een groep vrienden veranderd, vast besloten ook in Italië door ijverige propaganda voor morele herwapening naar een betere verstandhouding onder de Italianen onderling te zullen streven.

Een andere indrukwekkende gebeurtenis was de komst juist op de St. Bartholomeusdag van de Franse katholieke geestelijke monseigneur Chevrot, de bekende prediker uit de Notre-Dame te Parijs. Hij betuigde namens de Franse katholieken op deze herinneringsdag van de moord op zovele duizenden protestanten zijn leedwezen over deze godsdienstige wandaden uit het verre verleden en verklaarde, dat Caux de vervulling brengt van de dromen zijner jeugd. De jonge Christenen van zijn geslacht hadden zich verbonden, om de muren van haat, die de mensen verdelen omver te werpen. Zij zongen in hun jeugd van de Liefde, die de haat kan overwinnen. De Franse intelectuelen hadden Chevrot en zijn geestverwanten voor gevaarlijke idealisten verklaard. Zij werden tot wanhoop gebracht door oorlogen en sociale conflicten. Te Caux had monseigneur Chevrot echter werkgevers en arbeiders, mannen en vrouwen uit landen, die elkander kort geleden nog beoorloogd hadden, mensen van alle werelddelen, rassen en geloof, door éénzelfde ideaal verbonden gezien. Zo werd zijn jeugddroom werkelijkheid, dat inderdaad Liefde sterker is dan haat.

In een week, toen vele militairen uit Engeland, Frankrijk, Italië en Zweden zich te Caux bevonden, kwam als apotheose het bezoek van de gewezen opperbevelhebber van het Zwitserse leger, generaal Guisan, die een voordracht hield over de geest van eenheid, die in de oorlogsjaren het Zwitserse volk grotendeels, dank zij de geest van eendracht in het Zwitserse leger, bezield had. Generaal Guisan sprak de hoop uit, dat dank zij Caux, de geest van zedelijke herbewapening, die in de oorlogsjaren het Zwitserse volk vereend had, weldra ook de gehele wereld tot eenheid brengen zou. Het spoedig daarop gevolgde bezoek aan Caux van de President van Zwitserland Philip Etter bevestigde de waardering der hoogste Zwitserse kringen voor de beweging voor morele herbewapening. In de laatste weken kwamen ook veel personen van gezag uit Duitsland en Oostenrijk naar Caux, die niet nalieten te verzekeren, dat de enige redding voor hun land in het algemeen doordringen van de gedachte van Caux bij alle volken te liggen schijnt. Zo bracht bijna iedere dag getuigenissen van sympathie en instemming, die de belofte van een betere wereld zouden inhouden, indien al die mannen en vrouwen van gezag inderdaad hun toezegging gestand zouden doen, om na terugkeer in hun eigen land met de grootst mogelijke goede wil naar een oplossing van alle geschillen te streven, slechts naar het waarlijk rechtvaardige te zoeken.

Voordat de leiders der beweging voor dit jaar Zwitserland verlieten, gaven zij in de Zwitserse hoofdstad Bern, in de stadsschouwburg, twee voorstellingen voor genodigden van hun propagandistisch toneelstuk „The forgotten Factor" („De vergeten Factor"). Het comité van uitnodiging had de minister van buitenlandse zaken Petitpierre aan het hoofd en telde voorts in zijn midden de voorzitters van de Kamer en de Senaat, generaal Henri Guisan, prof. Max Huber en vertegenwoordigers van alle politieke partijen, uitgezonderd de communistische. De schouwburg was beide malen tot de laatste plaats bezet en juichte de vertolkers der beide hoofdrollen toe: de directeur van een grote onderneming, de leider der vakvereniging en de zoon van de directeur, die als aanhanger van morele herbewapening zijn vader en de tegenover hem staande vakverenigingsleider weet te bewegen als mens tot mens zonder haat, te gaan praten en daarbij zich door God, de „vergeten factor", te laten leiden. De eerste openbare vertoning in Europa van dit Amerikaanse stuk was een groot succes, zowel voor de spelers als voor de grondgedachte van de beweging voor morele herbewapening, die in deze zomer de geestdriftige instemming van duizenden invloedrijke personen gewonnen heeft. Jammer is het slechts, dat het „ijzeren gordijn" hun, die daarachter wonen, ook de weg naar Caux versperd heeft! .

Van Ministeries tot School poogt het Frans te overheersen

Vlaamse beweging mist leiding.

De Vlaamse kwestie is nog steeds niet opgelost en men kan zeggen dat er de laatste jaren ook geen vooruitgang in valt te bespeuren. Er bestaan dus nog noden, grieven en misverstanden op nationaal, cultureel en taalkundig gebied.

Theoretisch heeft men in België te doen met twee volksgroepen: Vlamingen en Walen. Maar practisch komt daar nog een groep bij, die de Brusselaars, die in zekere zin het product is van de samenleving van twee volksgroepen in één natie. Zij zijn Vlaming noch Waal, spreken Frans noch Nederlands. In de grondwet staat, dat alle Belgen volkomen gelijk zijn voor de wet, maar dat is theorie. Practisch is het eerst Oompje en dan Oompjes kinderen. Eerste de Brusselaars, dan de Walen en tenslotte de Vlamingen, aldus „Het Binnenhof".

Zonder de zaken te romantiseren, mag gezegd worden, dat de Vlaming nog altijd in de positie verkeert van een tweede rangs burger. De meerderheid der bevolking spreekt wanneer ze door een Waal wordt aangesproken automatisch Frans, ook wanneer dat geschiedt in het volle Vlaamse land.

In de openbare besturen is de officiële taal Frans. Zelfs op de ministeries, waar een Vlaming aan het hoofd staat. Volgens de wet moet het aantal Vlaamse functionarissen even groot zijn als het aantal Waalse, in werkelijkheid echter is het beduidend minder. België is voor drie-vijfde Vlaams, maar de ministeries zijn voor ten minste drie-vijfde Waals. Dit maakt het nodig een leger vertalers te hebben voor het omzetten van stukken en brieven in het Nederlands, resp. Frans. Een Brussels blad merkte onlangs sarcastisch op, dat Vlaanderen door vertalers geregeerd wordt.

De politiek overwegend Frans.

Het huidige kabinet telt slechts zeven Vlaamse ministers op twaalf Walen of Brusselaars en die ongelijkheid wordt nog groter wanneer men let op het belang der portefeuilles. In het parlement zitten ongeveer evenveel Vlamingen als Walen, maar de beslissende invloed ligt toch vrijwel altijd bij de waalse helft. Bewijst dit niet, dat er juist te weinig „bewuste" Vlamingen worden aangetroffen?

In het leger berust de leiding hoofdzakelijk in Waalse handen, hoewel er acht Vlaamse soldaten zijn op drie Waalse! Hier heerst dan ook reeds meer dan een eeuw een Vlaams-haterij bij de officieren. Vaak worden volkomen Vlaamse regimenten gecommandeerd door een Waals officier, die geen Vlaams wil kennen. De tegenwoordige minister van Landsverdediging doet nu een ernstige poging om hierin verandering te brengen, door alle officieren te verplichten een cursus in het Nederlands te volgen.

Erkend moet worden, dat in het Vlaamse land de culturele bewustwording zich vereugend ontwikkelt. Steeds bredere lagen der bevolking worden daarin betrokken. Op onderwijsgebied is de situatie aldus: de lagere school staat volkomen neutraal tegenover Vlaanderen; de middelbare en hogere onderwijsinstellingen zijn öfwel anti-Vlaams (de pensionaten van zusters) öfwel neutraal (de meeste jongensscholen) öfwel uitgesproken pro-Vlaams. Bij deze laatste spannen de Universiteit van Gent en twee meisjespensionaten (Turnhout en Gilbeek) de kroon.

Brussel, de olievlek van de smeltende Franse cultuur, is een afzonderlijk vraagstuk. Hier vooral is de Vlaming een tweederangs burger, als hij tenminste niet reeds in de olievlek van het hoofd tot de voeten is ondergedompeld.

De stad is officieel voor 39 pct. Vlaams, doch het aantal kinderen in de Vlaamse scholen bereikte evenwel dit percentage nooit. In 1932 was het 18 pct., in 1942 37 pct. en in 1945 30 pct.

Herleving van het bewustzijn.

De Vlaamse kwestie dus ongeveer even ver als vóór de oorlog. De z.g. zuivering heeft de Vlaamse beweging een geduchte stoot toegebracht door mateloze verdachtmakingen, die per kilo werden rondgestrooid. Evenwel, Vlaanderen richt zich op als een graselm na de storm. Er wordt meer dan ooit over de Vlaamse belangen gesproken en geschreven. De Vlaamse kranten en de culturele bewegingen weren zich actief en leggen de vinger telkens weer op misstanden, die weggenomen moeten worden.

Wat ontbreekt is nog de grote algemene lijn en de leiding, die dit alles in één brede stroom moet samenvoegen.

NIEUWS IN HET KORT.

— De Parijse politie heeft met 4500 man een onderzoek ingesteld naar de identiteitspapieren in het Afrikaans stadskwartier.

— In Duitsland is een editie van een millioen exemplaren van een orgaan van het Duitse Volkscongres in de Sowjetunie verschenen.

